UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Augustae Taurinorum, 1578

Reconuentione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96857

Visual Library

a ſeruus.§.fi.in prin.[a] Aut ſine culpa deſiit poſſidere: & ſic actor
inuito reo, & ecōuerſo reus inuito actore, petere poteſt, ꝙ pro
cedatur ad ſententiā diffinitiuam, ꝓpter fructus, & prouentus,
& expenſas, & intereſſe, & alia acceſſoria poſt litē ꝯteſtatā ob-
uenientia, & ꝓpter ſtipulationē de euictione, ſi interceſſerit, ff.
de rei ued.utique l.prece.ff.iud.ſol. ſi ſeruus.ff.de euic ſi ſeruus.
C quō & qn̄ iud. auth. ꝗ ſemel.nam ſi quis cum iudicij accepti
tēpore poſſideret poſtea ſine dolo malo poſſidere deſierit, ab-
ſolui eū oportet, quāuis ſit, quod ei imputetᷣ, cur non ſtatim re
ſtituit, vt ff ad exhib. tigni.§.ſi qs eū: Quid aūt ueniet ex hoc no-
b mine fructuū, no.plenè p Papam extr.de ſen.& re iu. ſu p rub.[b]
9 ¶†Sed qualiter tunc iudex pronunciabit? Reſpōdeo ſic: FOR-
MA Quia inueni, ꝙ reus erat in cauſa ꝯdemnationis, ſi poſſide-
ret, ideo ꝯdemno eū ad fructus & expēſas: ſed quia nō poſſidet
nec dolo, vel culpa ſua rē petitā deſiit poſſidere, ideo, quātū ad
eā, ipſum ab impetitione actoris abſoluo. Veruntn̄ iudex prius
quam ꝓnunciet faciet ipſum reum præſtare cautionē actori de
reſtituenda ſibi re, ſi ad eū perueniret, ff de rei uēd ſi uero, & in
præ.l.ḋ euict.ſi ſeruus.§.fi.in fi.ff.de ędil edict.l.redhibere.§.fi.&
ꝑ hāc ſententiā licet reus abſolutus ſit ex prędicta cauſa habet
regreſſum ɔ̄ venditorem de euictione extr.de emp & uen. ca.
fin.¶Si uero ſententia pro reo ferenda ſit, dicet ſic: FORMA.
Abſoluo reū ab impetitione actoris, & ꝯdemno actorem reo
ad expenſas. Et per hāc ſententiā habet etiā actor regreſſum de
euictione ɔ̄ eum, qui vendidit ſibi rem, in qua ſuccubuit, ſi ſine
culpa ſua cecidit à poſſeſſione, ff.de eui.ſi rē, quā.§ j.& l.euicta.
& l.quidā ex in princ. Alij dicūt, ꝙ ſemper iudex ꝓnunciabit in
primo caſu ſuper re petita: nō ꝙ dicat, ꝯdemno reū ad reſtitu-
tionē rei ſimpliciter: ſed adiiciet, qn̄ eā habuerit: vel dicet, pro
nūcio rem petitā eſſe actoris: arg.pro eis in præ l.ff iud.ſol.ſi ſer
uus. Prius tn̄ dictū preualet. Poteſt etiā iudex differre quandoq;
ex cauſa huiuſmodi ſententiā diffinitiuā, vt quia forte ſperatur
ꝙ reus poſſit rē recuperare in breui: & tunc abſoluet tantū reū
a termino aſſignato: & ſic poſtea recuperata re ꝓcedet in cauſa
cœpta. Poteſt etiā iudex quādoq; reū abſoluere, nō à petitione
rei, ſed ab inſtantia iudicij: & tunc recuperata re inchoabit ḋ no
uo iudiciū ɔ̄ eū, ext.de excep. aduerſario. Quandoq; aūt abſol-
uitur ab impetitione, & prouidetur actori per cautionem de
c reſtituenda, ut dixi ſecundum Innocent.IIII.[c]¶†Sed ecce: reus,
10 à quo res petit, dum eſt prope ſententiā[d], vidēs ſe ſuccumbe-
d re, facit ſe de poſſeſſione per quendā amicū expelli, vt ſic abſol
uatur, per præ.l.tigni. de quo facit fieri publicū inſtrumentum
quod corā iudice oſtendit, allegans pro ſe præ.l tigni, & ff.de rei
uend.ſi aūt.§.poſſidere.actor uero ꝓbare non pōt ſufficienter
colluſionē: quæritur quomodo ei ꝯſuletur; Rn̄ accuſet expulſo
rē de vi.quia publicū eſt iudiciū, ff de pub.iudi.l.ij. ille uero aut
fugiet, & ſic iſte ſuā apprehendet poſſeſſionē: aut comparebit,
& tūc aut ꝯfitebit, & ſic ꝯdemnabitur: aut negabit, & hoc reo nōi
proderit. Arg. ɔ̄ præmiſſa Inſt de fideicomm.hær.§. ſed quia ſt
11 pulationes.¶†Et nota, ꝙ in rei uēdicatione requiritur, ꝙ quis
poſſideat, uel dolo deſierit poſſidere, ut ſ̄.de actio.ſeu per §.ſe
quit.uer.item uide & vbi dolo deſiit poſſidere, agitur rei uendi
catione utili: quia uerba deficiunt, ſed ſententia locū habet, arg.
ff.de iuriſd.omn.iud.l.ſi quis id.qḋ & ff.ſi quadru.pau.fec.dic.l.
12 pe.¶†Quid ergo, ſi egi ɔ̄ te.qui poſſidebas rei uendicatione di
recta, lite conteſtata dolo deſinis poſſidere: nunquid debes cō-
dēnari, uel abſolui? Hoc ideo quæritur, quia qui dolo deſiit poſ
ſidere, utili cōuenitur, ut dixi: & uidetur ꝙ ſit condemnandus.
nam dolus pro poſſeſſione habetᷣ. ut ff.eo.ſint aūt. ita ergo cō-
dēnandus es, ac ſi poſſideres, ut.ff de noxa. electio.§.ij. Itē ſi nō
ꝯdēnareris, ſed abſoluereris, iam eſſet in poteſtate cuiuſlibet iu
diciū eludere: quod eſſet contra iura ff de arbit.ſi rem, quam.&
melior eſſet ꝯditio ſtulti, qui ſemper alienaret, quā periti: quod
eſſe non debet.ff.quod ui aut clam.ſeruus. & malefidei poſſeſſo
ris, quàm bonę fidei ɔ̄ iura ff.de noxa. nō ſolum. Itē iam titulus
de litig.locū non haberet, C de liti l.j.ij.& fi. Arg. ɔ̄, ꝙ ſis abſol-
uendus.nō enim fieri poſſet condēnatio ſuper directa, cum nō
poſſideas. Itē ſuper utili nō, quia ſuper ea actū nō eſt: unde ſu ꝑ
hoc non poteſt ſententia ferri, ff.de iud.de qua re.extr.de cauſa
poſ.& propri.cum ſuper, cum poſt litē ꝯteſtatā contingat, & i-
deo, alia interpellatione opus eſt, ff.de iud.nō pōt.ext.de re iud.
e abbate ſane[e]. SOL. Dic, ꝙ ꝯdemnandus es, & in hac utili rei uē-
dicatiōe.nā quę primo fuit directa efficitᷣ poſtmodū utilis ratio
ne delicti, ſ.doli. Nā & alias ꝓpter factū alterius actio mea mu-
tatᷣ, & noxalis libero facto ſeruo, ut Inſt.de noxa.& ff. de pœ. l.
j. Vel dic, & uerius, ꝙ hęc actio non mutatur, ſed eius qualitas in
f noxali & directa, ſecundū Roſ.[f] ut.ff.de noxa in delictis § ſi de-
tracta. Vnde nō ꝯdemnaberis in utili, ſed in directa ꝓpoſita: qḋ
fiet hoc modo: qꝛ primo iudex faciet actorē in litē iurare: & ſic
quātitate taxata, in certa quātitate ꝯdemnabit, ut ff. de rei uēd.
13 qui reſtituere.¶†Sed pone[g], petij fundū a P. dicens illum iure
g dominij, uel quaſi, ad me pertinere: qui interrogatus, an poſſi-
deret, reſpōdit, ꝙ ſic poſtea ante litis ꝯteſtationē P.alienauit il-
lū: uolo litē ꝯteſtari, ſed ipſe dicit ſe non poſſidere: nūc quæritᷣ,
an ſuper libello porrecto lis debeat conteſtari? Et uidetur, ꝙ ſic
quia uidetᷣ dolo deſiiſſe poſſidere, ut C. de alie. iud. mut. cauſā
fac.l.j, ff.de rei vēd Iulianus, in prin. Hæc enim paria ſunt, ſ. poſ-
ſidere, & dolo deſiiſſe poſſidere, ff.de regul.iuris.pare. ff. ne qd
in loco pub.fi.l.ij.§.pe. Arg. ɔ̄ quia alia, eſt rei uendicatio, quę da
tur ɔ̄ poſſidentem: & alia, quæ datur ɔ̄ doloſum, ff de noxa ele
ctio. Dic, ꝙ ſi ante litis conteſtationem dicit ſe nō poſſidere, a-
lio libello opus eſt: ſi uero poſt litē ꝯteſtatam, tunc non, vt ff de
14 rei uend.is qui.& l.ſin autem § poſſidere¶†Item nota, ꝙ aduo
catus non debet clientulum in reſponſionib. inſtruere: quod pa
tet: quia prius ꝙ̃ aduocatus ſuum exerceat officiū, debet rn̄dere
reus, ut C.de iu.cal.l.ij.in prin.ibi, antequā vtriuſq;, & c. de hoc
j̄.depoſitio.§.3.uerſ.ſed & ſecundū. Ipſe enim certus eſſe debet
de facto ſuo, ut ibi not.& cum talibus eſt ueritas, arg. extr. de e-
lect.ſcriptum.§.j.& c poſtquam.de teſt.ad hoc.aliàs incipit, prę
h ſentium[h]. de iur.calum.in pertractandis.

ADDITIONES.

a In prin. ¶ Si reus ꝯdēnatus ad reſtitutionē fundi, appellauit: poſtea ſine dolo vi deiectus deſiit poſſidere, Alb.Pap. ff.ſi quad. paup. fec. dic.l. j.§. pen.& p ipſum §.& per l.illud.§.actiones.ff.de pet.hær.dixit, ꝙ ipſe teneᷣ vincenti ad æſtimationē, aut cedere actionem ɔ̄ eum, qui vi deiecit.

b Super rub. ¶ Vide, quod j̄.dicam.

c Secundū Inn.IIII. ¶ Super rub.de reg.iur. vt ſ̄. dixi. Sed ego ſequendo Hoſt.eam poſui ſuper j c.& remiſſio, de qua ſ̄.ibi continuatur in ver. nomine autem fructuum.

d Sententiam.. ¶ Si poſt ſententiam, à qua appellaſſet: vide quod dixi ſ̄. ver.uerum quia.

e Abbate ſane. ¶ lib. vj.

f Secundum Roſr. ¶ Cuius fuit iſte uerſ.ad literam de rei ven.uer.ſed illud quæritur.

g Sed pone. ¶ Iſte uer.ad literam fuit Alb.Gal.vbi ſ̄.uerſ.ſed pone.

h Incipit, præſentium. ¶ Lib.vj.

ADDITIONES NOVAE.

* Si ignoratur quis ſit hæres, poteſt conueniri bonorum poſſeſſor, & hæreditatis, & per hoc ſolet dici in interrogationibus quæ fiunt ante litem cōteſtatam, ꝙ ſi aliquis interrogatus an ſit hęres propter dubium, nolit reſpōdere, debet interrogari an ſit poſſeſſor hæreditatis: & ſi reſpondet ꝙ ſic, ſufficit actori: & prob.in l.ſi.C.de petit.hære. Item quando ſit ꝓclama generale quia nō repetitᷣ hæres, cautela eſt ponere ibi, Quicunque vult hæreditatem, uel bonorum hæreditatis poſſeſſionem defendere. Bar.in l.cōtrouerſia.de tranſ.

* Si interrogatus in iudicio dicit aliquod uerbum ambiguū quis debet interpretari, no.in l.ſi defenſor.§.illud.de interrog.act.per Cynum, & Iac. Butrig.

* Si egi contra te rei uendicatione directa, quia tu poſſidebas lite conteſtata deſiiſti poſſidere, an debes condemnari, vel abſolui. Bar.in l. quanquā de aqua plu.arc.Ray.in l.j.C.de alie.iudi.mutan.cau. fac. & Roſr. in tit. de rei uendi.

* Si interrogatur quis an ſcit uel credit ꝙ lata ſit ſententia, uel facta ſint arbitramēta, an teneatur reſpōdere.fac. Inn.in c.perpetuus: de fid. inſt. Bal. in l.ij.ut lite pen.& not.j̄.de appel.uer.appellatus.hoc eſt ille, &c.

¶ Bal.de Interrogationibus facien. ante lit.conteſt.

SI lite ꝯteſtata reus facit ſe expelli de poſſeſſione, an hoc ei patrocinetur, ſi n̄ apparet, ꝙ hoc ipſe curauerit? §.ſi uer.ſed ecce. & ubi nō procedit interitus, nō ꝓdeſt expulſio.ff.de rei uen.l.itē ſi uerberatū.in fi.& de peti.hæred.l.qḋ in diē §.3. Vbi nō mutatᷣ actio, ſed qualitas, nō eſt neceſſarius libellus, uer.quid ergo. G. ¶ Idē ſi mutatᷣ actio de directa in utilē, uel ecōuerſo: quia fingitᷣ omnino eadē, q̄ ſunt idem in effectu, ff.de rei uen. l. ſi poſt exceptum. Dy. Inſt.de actio.§ j. & in l.ſi poſt. erat mutatio legis, & non hominis.no.& uide l.fin.C.unde ui.§ pe.Bal. & uide j̄. de libel. concep.§.actor.in fi.

a ¶ De Reconuentione[a]. Rubrica.

QVia ſæpe præſtitis cautionibus reus uult actorem recōuenire. & ſic fiunt hincinde mutuę petitiones, ideo de hoc aliqua ſub breuiloquio ꝓſtringamus, dicētes: Apud quem debet fieri recōuentio: Et de quib. reb. Et quando: Et qualiter: Et quæ ſit pœna nolentis reſpondere ſu
b per reconuentione rei[b].

ADDITIONES.

a Pileus fecit rub.in parte ij.qualiter & qn̄ fiat reconuentio. ¶ Tā fecit rub. de recōuentionib.& mutuis petitionibus: & eſt antepe. ſecundæ partis. ¶ Vber.de Bob.char.vl.in prin. unicū uerbū de hoc ponit. ¶ Et Io. de Deo Cauil.libr.3.in ult.col.illud ponit, aliquid addens, & in li.Iud. parte 3.ponit rubricas de reconuentione in cauſa criminali & ciuili. ¶ Aegid. de hoc Rubr.xlj.& rub.cxxix.

b Rei. ¶ Ad literam fuerunt ad hoc membra Tan.vbi ſ̄.

SVMMARIVM.

1 *Reconuentio an poſſit fieri coram illo, in quem de omnibus cōtrouerſiis eſt compromiſſum.*
Cauſæ continentia non debet diuidi.
2 *Conueniens aliquem coram aliquo iudice ad decem, an ab illo poſſit coram eodem iudice reconueniri ad viginti.*
3 *Reconuentio de libertate, an coram iudice pedaneo, qui nequit de cauſa liberali cognoſcere, poſſit fieri.*
4 *Reconuentio quo caſu melius dicatur conuentio.*
5 *Impetratio ad alios iudices, pendente quæſtione non eſt prohibita: ſed bene tractatio, ſeu conuentio coram alijs iudicibus.*
6 *Laicus ſi clerico iniuriatur, an in ius vocatus coram iudice laico, poterit coram eodem clericum reconuenire.*
Actor forum rei ſequi debet.
7 *Conueniens aliquem extra ſuam diœceſim per duas dietas per literas Apoſtolicas, an poſſit coram eodem iudice reconueniri.*
8 *Conueniens aliquem coram vno iudice auctoritate apoſtolica, ſi ille aliquis eadem auctoritate conuenientem coram alio conuenit, an poſſit coram vno tantum fieri reconuentio.*
9 *Exceptiones ſiquis proponat contra reſcriptum, quod contra ſe impetratū eſt, & ſuccumbat, an ex illo reſcripto poſſit fieri reconuentio coram iudice per illud obtento.*

¶ Apud quem debet fieri reconuentio.

1. §. Fieri autē pt recōuētio apud quēlibet iudicē, coram
quo fit ɔuentio principalis. 3.q.8.cui⁹ ī agēdo.
ext.de mu. pe.c.j.& ij.C.đ ſen.& īterl.om.iu.cū Papin.& ī auth.
& ɔſequēter nō autē penes arbitriū, qui non poteſt iudicare, ni
ſi de his, q̄ in ɔpromiſſo ɔtinēt, extr.đ arb.cū dilect⁹. ff.e. de his
1 & l.arbi.¶ †Et hoc dicit Odof. verū eſſe de arbitro, ī quē đ vna
ſola re ɔpromiſſum eſt.nā, vt dicit, corā illo, in quē de omnib.
ɔtrouerſiis cōpromiſſum eſt, bene poteſt fieri recōuentio. Sed
certe tunc eſt potius cōuentio, quæ fit ex virtute compromiſſi
a quàm recōuentio, arg.extr.de reſcri.c. diſpendia § reus [a].3.q.8.
cuius.& bene dixi, corā quo fit ɔuentio non enim fit coram a-
lio, vt in præ.concor & extr.de reſcrip.diſpendia.§.reus.qa cau-
ſæ continentia non debet diuidi, extr.de ſequeſ.poſ.c.j.C.de iu.
b nulli.Fit ergo [b] recōuentio tam corā ordinario, quàm corā de-
legato: quia auth. & ɔſequenter.loquit̄ tam in ordinario, quàm
c in delegato. Quod in ordinario, patet in aut. [c] apud eloquentiſ-
ſimum. Quod in delegato, patet ex eo, quod dicit, recuſari poſ-
d ſe: quod habet locū in delegato [d] quod dic, vt ſ.de recuſ.§ ij.Si
ergo impetraſti iudicem ɔ̃ me ſuper equo: te coram illo recon
uenire potero ſuper fundo: nec obſt. C. ſi à non compe. iu. l j.
e qa ibi eſt ſpeciale, vt ibi not.[e] ¶ †Quid ſi cōuenis me coram ali-
2 quo iudice ad x. ego te coram eodem reconuenio ſuper xx. cū
3 ille non poſſit cognoſcere, alias niſi de ſumma x. quærit̄ an poſ-
ſum? Dic, ꝙ ſic, ff.de iuriſd. omn.iu.ſi idem. ſecundum unam le-
f cturam [f]. Vel dic ɔ̃, ſecundum aliam, ſecundum Vber [g] & iun
g ge, quod eſt j.§. prox.ver.ſed nunquid incidenter. ¶ † Quid ſi
coram iudice pedaneo, qui nequit de cauſa liberali cognoſcere
vt C.de peda.iud.l.ij.fiat reconuentio de libertate? Videtur, ꝙ
hoc fieri poſſit, arg.C.de iudic.quoties.& C.de ord cog.l.j.ext.
de in integ.reſtit.cauſa.§.delegati.Dic ɔ̃, cum ex vi ſuæ iuriſdi
ctionis nō poſſit de hoc cognoſcere, vt dicam j.§ prox.[h] Quid
ſi te coram aliquo iudice interpellaui, tu vis me coram eodē re-
conuenire nunquid eum potero recuſare: argum. ꝙ ſic, ff.de ac-
i quir.hær.cum hereditate. Sed dic contra ſecundum quoſdam [i],
vt ff.de neg.geſt.Pompo.niſi de nouo cauſa emergat, vt C.de te
4 ſti.ſi quis teſtibus.& ff.de inter.act.de ætate §.ex cauſa.¶ † Item
pone, impetraſti ɔ̃ me ſuper fundo: ego te reconuenio corā illo
iudice, ſuper alio fundo: tu ratione reconuentionis vis me recō
uenire ſuper equo, de quo in literis mentio non fiebat: quæri-
tur, an poſſis? & vr̄, ꝙ ſic: nā reconueniendo me videris me cō
uenire. Sed Ioān.contra.nam licet relator iurī dicatur delator,
n̄ tn̄ idē ius in eo conſtituitur, quod in delatore, ut ff.de iureiu.
l.iuſiurandum & ad pecunias.§.ſed nec.Idem patet in excipiēte
& replicāte.nam replicans dicitur excipiens.idem not.Ber. ext.
k de mut.pet.c.ſi [k] j.§.prox.ver.fin. Quid ſi A.conuentus à P.ſuꝑ
uinea corā iudice Bon. impetrat poſtea ɔ̃ ipſum P. ſuper domo
ad iudicem Rheginum, nunquid poteſt? Reſpondeo, ſuper nul
la re, in qua etiā colonus [l] non poteſt ipſum P. conuenire cauſa
conuentionis durāte, niſi coram iudice Bon.ut in præd.§ reus.
m & in præd.auth.& conſequenter.[m] ¶ †Quid ſi ipſe H.per literas
5 cauſa conuentionis pendente impetratas, uult ipſum P. corā iu
n dice Rhegino conuenire, [n] nunquid poteſt excipi contra literas
ipſas? Arg. ꝙ non extr.de offic.deleg.prudentiam.§. ſexta. Inſti.
qui.mo.teſta infir.§.non tamen.ff de iniuſt.rup.irr.teſt. poſthu-
mus. Quidam tamen contrà, arg.extr.de reſcri.ſuper. C. ſi nup.
ex reſcrip.pet.l.ij. & tēpus datæ inſpicitur, ut extr.eo. eam te.&
hoc videt̄ Papa ſentire, extr.eo c.paſtoralis. & contraria loquit̄
tur quando tempore impetrationis literarum, & tempore facti
o teſtamenti & mortis proceſſus legitimus erat. Alij contra [o] dicē
tes, ꝙ literæ poſſunt ſine vitio impetrari, vt impetrās vtatur eis
conuentione finita. non enim prohibetur impetratio ad alios iu
dices quæſtione pendende: ſed ſolum tractatio, ſeu conuentio
6 corā aliis iudicibus. ¶ †Quid ſi laicus iniuriatur clerico ſuper ali-
quo, vt ipſe vocatus in ius a clerico corā iudice ipſius laici, iuxta
regulam illam, Actor forum rei ſequi debet, poſſit clericum co
ram ipſo iudice reconuenire? Dic, hanc fraudem ſibi nō debere
prodeſſe, ff.de iud.l.ij.§.ſed ſi agant.& extra de iur.patro.relatū.
7 §.ad hoc.vbi de hoc.& de alie.iud.mut.cā fac.ex parte ¶ † Quid
ſi aliquis me conuenit extra meā diœceſim per duas dietas per
literas apoſtolicas, nunquid eum potero reconuenire corā eo-
dem iudice, licet diſtet per quinque, vel decem dietas? Reſpon.
8 ſic 3 q.8.cuius in agendo. ¶ †Sed pone: conuenio te coram Ti-
tio auctoritate apoſtolica: tu me coram Seio eadē auctoritate:
p quæritur, an poſſum te corā Scio reconuenire? Dicit Vinc.[p] ꝙ
ſi ego incœpi te prius conuenire per meum reſcriptum, tibi im
puta, ſi poſtea me per tuum conuenis: nam te reconuenio corā
illo, ff.de iuriſd. om.iud.ſi idem §. ꝙ ſi mutuæ. nec traho te, ſed
potius tu te trahis, qui per meum reſcriptum me conuenire po
tuiſti: per quod te ego non poteram recōuenire, niſi ſuper mea
quæſtione ibi contenta. Cum ergo me coram alio traxeris, te re
conuenire potero coram illo. Si vero tu me prius conueniſti, &
ego te reconueni, non poſſum poſtea te reconuenire eodem tē-
pore ſuper alia perſonali per meū reſcriptum. Potui enim te re-
conuenire ſuper omnibus ſub primo iudice, & nolui, vt vexarē
Hæc & alia not. Vinc.extrà de reſcri.c ſi Hodie vero durante iu
dicio corā iudice, reus nō poteſt ad aliū literas impetrare. vt ex-
tra eo. đ reſcr.diſpēdia.§.re⁹ quoq; lib.vj. ¶ †Sed pone, ɔ̃ reſcri
ptum

ADDITIONES.

a Reus. ¶ Lib.vj.
ADDE ꝙ Bar.in d.auth.& conſequenter.& l. non diſtinguemus.§.item ſi quis.tenet, ꝙ coram arbitro non ſit locus reconuentioni.nec coram delegato de conſenſu vtriuſque partis.
ADDITIO. Adde tu Panor.poſt Ant.in c.j.in ij. no. & latius col. pe. ver.vlt.hic quæro.extr.de mu.peti.& an habeat locum recōuentio coram iudice prorogato: dic, ꝙ ſic, gl.eſt in l.eſt receptū.ff.de iuriſ. om. iu. quam gl.dicit ad hoc eſſe ſingularem, Lud.ſing.cxlix.incip coram arbitro. Hēr. Ferr.
b Fit ergo. ¶ Secundum Simon.Vinc.cuius fuit iſte ver. ſuper aut. & conſequenter.
c In auth. ¶ Id eſt, in corpore, vnde ſumpta fuit, de executor. §. illud. Collat.vij. vbi eſt ille text. ¶ Adde Bar.idem tenere ibi.
d In delegato ¶ Supple ſecundum leges.
e Nota. ¶ Inepte locutus eſt auctor dicendo, ꝙ eſt ibi ſpeciale, vbi dr̄, ꝙ iudex ad certam rem datus, ſi de alia pronunciet, nihil agit, quę ſpecialitas hic intendebat: ergo dicerē, ꝙ hic in cauſa reconuentionis eſt ſpeciale vnde ibi gl.inter quinque caſus exceptos ponit iſtum.
f Lecturam. ¶ Aliàs literam ¶ ADDE Bart.in l.cum Papinianus.
g Secundum Vber. ¶ Primam tenet Simon. vbi.ſ.
h §.proxi. ¶ Ver. & trado.& ibi dabo remiſſiones.
i Quoſdam. ¶ Scilicet Simon Vin. cuius fuit iſte verſi. ſuper aut. & conſequenter.in prin. hic & ibi corruptus: ſed illa corruptio non impediebat intellectū, vt iſta. ADDe Bar.qui ita dicit tenere Doctores omnes in d.aut. & conſequenter.
k c.ſi. ¶ Et Acc.in auth.& conſequenter.in gl.ij.& ibi Simon.
l Colonus ¶ Id eſt, qui nihil habet cum conuentione commune.
m Conſequenter. ¶ Ibi q̄rit Gui.de Suz. q̄d ſi in ciuitate, uel palatio Bon. ſint plures iudices: ɔueni te corā vno illorū: tu vis me ɔuenire corā alio, nunq̄d potes? Quod poſſit, alleg. q̄a vnū eſt illorū officiū: ſicut dr̄ vnus ꝓcōſulatus, ff.de of.ꝓcon.& le.l.meminiſſe.in princ.& vnius vicē vident̄ repræſentare, ff.ad munici.l.magiſtratus. In ɔ̃riū videt̄: cū autē ipſe dicat apud eundem iudicem, per quem tex.tenet hanc partem, ad l. magiſtratus. reſpōdet, ꝙ loquit̄ de pluribus iudicibus habētibus idē officiū: ſecus vbi ipſorū officiū eſt diuiſum, licet ſub eodē domino, uel rectore, ADDE, ꝙ idem, quod Spec.tenet Bar.in.d.auth.in ver.ſecundo quæro.
n Conuenire. ¶ Sup.lite finita.
o Contra. ¶ Scilicet Cōpoſ. vt ſcripſi in præ.c.paſtoralis. in gl. ſed ſuper.in fin. vbi etiam eſt ſuperior opinio Inn. ɔ̃ria, pro qua facit, quia ſi dixiſſet litem pendere cum illo, literas non habuiſſet, vt in præ. decr. ſuper literis. Sed dicet Cōpoſ. imo habuiſſet, expreſſo ꝙ non intendebat illis vti, niſi prima lite finita, ſi poſſet oſtendere aliq̄ iuſtam cauſam impetrādi: vt q̄a in illa cauſa nō expediebat ſibi litigare ſub illo, & circūſtātiis cauſæ, ſatis trāſiret opinio Cōpoſtel. ADDE, quæ not. Abb.& cæteri canon.in cap.poſtulaſti.extr.de reſcip.& uer.quid ſi laicus. ADDE, ꝙ Spe. uidetur tenere opinionē, quā tenet Bar.in d.auth. ꝙ clericus agens cum laico, poſſit ab ipſo laico recōueniri: & hoc probat̄ ibi, hanc fraudem. qua ceſſante, uidet̄, ꝙ poſſit cōueniri, ut tenet gl.c.j.de mu.petit. licet dom. Anto. ibi teneat ɔ̃rium. latius uide in d.c.j.& an clericus accuſans laicum poſſit lite cōteſtata & publicatis atteſtationibus accuſari coram ſuo epiſcopo de calumnioſa accuſatione? & an epiſcopus poſſit inhibere iudici ſeculari, ne ꝓcedat ſuper accuſatione facta per clericum? Vide Federic.conſilio xcii[illegible]
p Dicit Vin. ¶ hoc dixerat ſupra de reſcri. pręſen. §. vlt. circa med[illegible] ſed nunquid.

ptum, quod ꝯ me impetraſti, multas exceptiones propoſui, & in
a eis ſuccubui [a]: quæritur, an ex illo reſcripto te conuenire potero
coram iudice per illud obtētō? Et uidetur, ꝙ non, vt C. ad l. Cor.
de fal. qui falſas. C. de his quibus ut indig. l. Polla. ff. de acqui. hær
quæſitum. circa medium, extra de cenſi. cum olim ext. de teſt. pręſentium. Sed dic contra, ut ext. de mu. petit. c. 2. & C. de ſent. & in
b terloc. ōm. iud. in auth. & conſequenter, & eſt q. venerealis [b]. Vel
c dic [c], ꝙ iniuſto errore ductus, dixi reſcriptum falſum, tunc pote
d ro reconuenire, ij. q. 3. Paulum, ext. de elect. ſtatuimus. ad fi. [d] alio
qui non: & habes ad hoc concor. ĵ. depoſitio. §. 8. ver. ſed ſecun-
e dum præmiſſa. & quæ hic deſunt. vide ĵ. §. proximo [e].

ADDITIONES.

a Succubui. ¶ De illo, qui obtinuit, not. de reſcrip. ca. j. li. ut in gl. 2.
b Veneralis, ¶ xxxj.
c Vel dic. ¶ Etiam Secundum Vber.
d Ad fi. ¶ Lib. vi.
e §. prox. ¶ De reo, An poſſit reconuenire actorem ſuper actione, quę ſibi non competebat tempore impetrati reſcripti, ſcripſi de reſcri. Diſpendia. §. j li. 6. ſuper uerb. obnoxium.

SVMMARIVM.

1 *Si contra aliquē proſequeris inquiſitionem, an ille poterit petere, vt & cō tra te reinquiratur.*
2 *Iudex ſecularis debet cauſam matrimonialem ad epiſcopū remittere.*
3 *Spoliationis quæſtione propoſita, an habet locum reconuentio.*
4 *Conueniens ſpoliatorem ad rei reſtitutionem & fructus perceptos & extantes an poſſit reconueniri ſuper petitorio.*
5 *Actio utilis an tollatur per primam ſententiam.*
6 *Reconuentio an coram iudice appellationis locum habeat.*
7 *Clerico conueniente laicum coram iudice laico, ſi laicus eum recōuenit coram eodem ciuiliter de crimine, an teneat ſententia.*
8 *Clericus ſi conueniat laicum, quibus caſibus non poſſit reconueniri ab illo ſub eodem iudice.*
9 *Iudex, qui non poteſt per modum reconuentionis. de cauſa cognoſcere conſequenter nec poteſt per modum reconuentionis.*
10 *Clericus non poteſt clericum reconuenire coram iudice eccleſiaſtico de crimine de quo cognoſcere non poteſt.*
11 *Reconuentio an locum habeat, vbi agitur iudicis officio.*
12 *Agens pro eccleſia, cum alii ſint negligētes, &c. ſi nomine eccleſiæ reconueniatur, an eum debeat eccleſia defendere.*
13 *Cōuentio, ſeu reconuentio duorū in iudicio cōtendentiū, quoties poſſit fieri*

¶ Reconuentio de quibus rebus, vel cauſis fieri poſſit.

2. §. Nunc dicamus, de quibus reb⁹, vel cauſis fieri pōt
Et quidem de omnib⁹ exceptis criminali. 3.
q. xi. neganda. & per totū, C. qui ac nō poſ. l. j. quia non relatione
criminū, ſed innocētia reus purgat̄, ff. de pub. iud. is qui. & iunge,
1 quod eſt ĵ. ver. ſed qd ſi conuenis. ¶ † Sed quid ſi cōtra te proſe-
quor inquiſitionē, nunquid potes petere, vt & cōtra me reinqui
a rat? de hoc ĵ. de inquiſ. §. 1. uer. itē nunquid [a]. ¶ Itē exceptis præiu
dicialibus actionibus, quæ licet a reo viciſſim proponāt, tñ cum
petitione actoris tractari nō pñt, C, de or. cog. l. 1. 2. & 3. c. j. ext. de
ord, cog. 3. q. 11. §. aliqñ. de quo ĵ. ti. prox. dicetur. ¶ Item exceptis
ſpiritualibus, de quibus corā laico non habet locū reconuentio:
quia de his laic⁹ non valet cognoſcere, de cā iuris patronatus, de
cā decimarū, de ca matrimoniali, & huiuſmodi, extra, de Iudę. de
cernimus. & c. quanto. de decimis, tua. 1. & 2. de iur. pat. relatū. §.
2 ad hoc. de conſan, & affi. c. j. de exceſ. prælat. graue. ¶ † Sed nun-
quid incidenter de his cognoſcet? vt ſi te conuenio coram iudi.
ce laico ad duplum, quia corrupiſti ſeruum meum: tu dicis, te
b non teneri [b], quia es uxor mea, vt ff. de ſeruo cor. l. fi. nūquid iudex
cognoſcet, an ſit vxor? videt̄, quod ſic: ut C. de or. cog. l. j. Sed dic
cōtra: ut ext. qui fil. ſint leg. leg. lator. & de or. cog. tua. vbi de hoc
Cognoſcet tñ ſummatenus, an ſit uxor, uel nō, & huiuſmodi: co
gnoſcit. n. an ſit ſua iuriſdictio, ff. de iud. ſi quis ex ali. & ex quo vi
derit cōtentioſè agi, an ſit uxor, uel non, & partes velint probare
& excipere, remittit cām matrimonii ad epiſcopū, ſecundū Vin.
c qui hoc no. ext, de deci. tua. i. [c] ¶ † Itē excepta quæſtione ſpoliati
3 onis: qua ꝓpoſita non habet locū reconuētio, niſi de alia ſpolia-
tione, ext. de ord. cog. ſuper, ext. de reſti. ſpo. in literis. & c. ex con
queſtione. de hoc dicā ĵ de pet. & poſ. In. dicit, ꝙ ſi conuenis me
poſſeſſorio, poſſum te reconuenire petitorio. Potes tñ me repel
lere obiectu ſpoliatiōis, vt ext. de ord. cog. c. fi. Sed ſi agis ꝯ me in
terdicto Vnde vi, nō poſſum te ꝯuenire, uel reconuenire rei ven
ve, mādati, uel ꝯſimili, Poſſum tñ te recōuenire interdicto Vnde
v, ſuper alia re. quæ ꝓſequere, ſecōdū eū, ut no. ext. de mu. peti.
d c. fi [d]. ¶ † Quid ſi conuenio te ſpoliatorē ad rei reſtitutionē, & ad
4 fructus perceptos & extātes, ut ff. de ui. & vi. ar. l. 1. §. ex die. & ad
eos, qui percipi potuerunt, ff. de acqui. poſ. ſi quis vi. & ad omnē
vtilitatē, quā habuiſſem ſi nō fuiſſem eiect⁹, vt ff. de vi & vi arm.
e l. interdicto [e]. nunquid potes me recōuenire ſuper petitorio? Re
5 ſpon. non, ſi agebā ex ui interdicti Vnde vi. ¶ † Sed quid ſi age
bā ex vi iudicati, quaſi iā ad hoc fueris ꝯdemnatus, ſed adhuc nō
pares iudicatis? Rñ idē eſt: quia durat prima actio, licet ſñia fert̄
f ſecundū omnes, in vtili [f] actione ff. de pig. l. grege, §. etiā. &, ſecū
6 dum quoſdā idē in perſonali, C. de uſur. rei iu. l. fi [g]. Alii dicūt. ꝙ
ſiue actio ſit perſonalis, ſiue realis, per primā ſententiā nō tollit,
vt ff. de fideiuſ. l. fideiuſſor. ¶ Itē excepta quæſtione momētaneæ,
poſſeſſionis, nā ſi pupill⁹ agit contra me Vti poſſidetis, vel Vnde
vi. uel Quod vi, aut clàm, nō poſſum eū recōuenire, C. qui le. per
h ſo. hab. ſtandi in iud. l. fi [h] ¶ Itē, ſecundū Bar. excepta ſpoliatione
facta eccleſiis & eccleſiaſticis viris, ideo ut paſſus dānū poſſit re-
conueniri corā ſeculari iudice, ut ſ. prox. ver. qd ſi laicus. ¶ Itē in
depoſito ceſſat reconuētio, ext. de depoſi. bona fides. ¶ Item excōi
catus recōuenire nō poteſt, extr. de excep. cū inter. in fi. cōueniri
6 ſic. ext. de iud. intelleximus. ¶ † Sed nunquid corā iudice appella
tionis locū habet reconuentio? Reſpon. non, ſecundum eos, qui
dicunt, cauſam appellationis eſſe eandē cū principali: ſecundum
illos vero, q dicūt aliā eſſe, ſic. de hoc ij. q. vi. ſi quis in quacunq;.
Prius dictū verius eſt, quod probat̄ ff. de iudi. l. 2. §. legatis. uerſ. ei
quoq;, qui ipſum pro. & ff. cum qui app. in prouin. defe. deb. in ru
bro & in nigro. Quod intellige de eo, qui de cā iudicialis appella
tionis tantū cognoſcere habet: de quo ante quam ſuper appella
tione ꝓnūciet, dubiū eſt, an ſit iudex īter partes, vt ext. de app. vt
debitus. Corā eo uero, q cognoſcit de pronunciatione, vel de ta
li appellatione extraiudiciali, in qua uenit cognitio negotii prin
cipalis, puta cū appellat̄ ſup ꝓuiſiōe huiuſmodi, ut ext, de elec.
i ſtatuimus [i]. bene pt reconuentio fieri: cū ſit certū, eū iudicē par-
tiū eſſe, 3. q. 8. cuius in agendo. talis enim appellatio eſt citatio ad
k cām [k], Sed nūqd corā arbitro de cā ſuſpicionis cognoſcēte, fiet re
conuētio? dic, ut ſ. de recuſ. §. effectus uer. ſed nūquid corā iſtis.
7 ¶ † Sed pone, clericus cōuenit laicū corā iudice laico: laic⁹ vero
eū recōuenit corā eodē de crimine ciuiliter: qđ pt, C. đ iud. quo
ties. C. de iuriſ. om. iu. l. j. ſed criminaliter ñ poſſet, vt ſ. dixi. rñdet
l no. Ber. extr. de iud. at ſi clerici. ꝙ tenet ſñia [l]. Sed ſi reconuentus
fuerit criminaliter, & ſñia ꝯ eū lata, an talis ſñia faciet fidē corā
m ſuo iudice? de hoc dic, ut ibi [m]. ¶ † Et nota, ꝙ in trib. caſibus cleri
8 cus conueniens laicū nō pōt reconueniri ab illo ſub eodē iudice,
ſ. ſuper re ſpirituali nec, ſu ꝑ actione q̄ infamat, ut furti, & iniuri-
arū: ut ĵ. de la. iur. ver. ut aūt. & huiuſmodi. Quidam tñ dicunt, ꝙ
ſecundū canones non infamant: Sed contra vi. qu. i. infames. Alii
dicunt, quod infamant: & ſibi imputet clericus, qui conuenit lai-
cum: quia reconueniretur ab eo actione famoſa. ¶ Tertius caſus
eſt ſ. § j. ver. quid ſi laicus. ſecundum Vinc. qui hoc not. ext. de de
9 ci. tua. j. ¶ † Et trado regulam ꝙ iudex, q nō pt ꝑ modū ꝯuentio
nis de cā cognoſcere, nec ꝑ modū recōuentionis. Cū ergo cā cri
minalis clerici nō poſſit principaliter corā ſeculari tractari, ut ex
tr. de fo. cōp. ſi diligēti. ergo nec ꝑ Modū recōuentionis. Idē dico
in cā decimarū & iure patronat⁹ & breuiter in qualibet ſpirituali
vt ſ. eo. §. uer. itē exceptis ſpecialib⁹. Idē dico in cā liberali, ut ſ. §.
prox. ver. quid ſi corā Idē in cā legitimationis, ext. de ord. cog. c.
ii. Arg. ꝯ in eo. c. & C. de iu. quoties. & de ord. iudi. l. j. Sed licet iu
dex

ADDITIO

a Nunquid. ¶ Et, vbi dicitur, hic not. de accuſat. qualiter. 2. ad fi. j. gl.
b Nō teneri. ¶ Sup. ad duplu. Bene etiam contra uxorē datur actio illa in ſimplum, vt ibi. ADDE, ut per Bar. in d. auth. qui relato Spec. aliter dicit.
c De deci. tua. j. ¶ Et ibi ſudit, quod ſequitur ĵ. ver. & not. ADDE tu, ꝙ hoc eſt verū, ut, ubicūq; de cauſis ſpiritualib⁹ agit̄, quo ad eorum validitatē, vel inualliditatē, iudex eccleſiaſtic⁹ eſt iudex cōpetēs, & nō ſecularis: ſed vbi ageret̄ de facto, puta an matrimoniū ſit ꝯtractū, vel an decimę ſint ſolutæ, & ſimilia, tūc ēt ſecularis eſt iudex ut uidetur no. Lap. in alle. lvi. Item Archi. in c. qui dicam. 14 q. 4. Ab. Sic. in c. cum ſit generale. & ibi per alios ſcri. extra de foro compe. item facit, quod dicit idem Ab. Sic. in c. ex literis. el 2. extra de ſponſa.
d c. fi. ¶ In 2. nil gloſſauit. ADDE, ꝙ Bar. in l. naturaliter. §. nihil ꝯmune. in penu. q. videtur not. q in interdicto ſpoliatorio & cauſa depoſiti, habeat locum reconuentio. tamen in auth. & cōſequenter. tenet idem, quod Spe. hic.
e Interdicto, ¶ Quæ poteſt eſſe maior æſtimatione, quam ipſæ res ablatę. ſic dicebat Vin. cuius ad literam fuit hæc q. & ſequēs, de ord. co. c. fi. in prin. & eſt ſimile, quod dicam ĵ. tit. ij. § . j. uer. ſed nunquid intentanti.
f In vtili. ¶ Alias in reali, ĵ. in Vin.
g L. fi. ¶ Vbi de hoc in gl. ſic ergo. & C. de iud. l. j. ante fi. vlt. gl.
h L. fi. ¶ Ex multis lecturis, quas ponit ibi gl. Hoſt. præ elegit iſtam, vt ſcripſi in dec. cum dilectus. de arb. ſuper j. gl. quæ enumerat hos caſus.
i Statuimus. ¶ Lib. vi.
k Ad cām. ¶ Vide hoc clarius per me de mu. pe. c. j. in gl. reconuentio. uer. corā iudice. ADDE, ꝙ Bar. in d. aut. relato. Spe. hic, & Cy. in l. per hanc. dicit veritas eſt, ꝙ quando ille qui appellauit, appellat de neceſſitate ꝑ ꝑ iniuriā, quam arbitratur ſibi factā a iudice, & ſic ipſe ſua ſponte iudicē non elegit, & pt corā iudice appellationis reconueniri, ſed debet in prouincia ſua apud ſuū ordinariū conueniri, vt ff. eum, qui appe. in pro. defe. & l. ii. § hi. ff. de iud. ADDITIO. An in cauſa appellationis ſit locus reconuentioni, vide Io. de Tur. cre. poſt Archi. in c. j. col. ij. verſ. ſurgit hic quæſt. 3. q. 8. & ibi tradit, an clericus agens corā iudice ſeculari, poſſit reconueniri coram eodem iudice: vide omnino per eum Hen. Fer.
l Tenet ſententia. ¶ Omnino vide, quod ibi ſcripſi ſuper 2. glo. & ibi Abb. Sic. Fran. de Aret. Barbatia, & Fel. item Lapus alle. cxviii. in j. col.
m Vt ibi. ¶ Super his vide, quę ſcripſi in præ. gl. recōuentione. ver. utrū autē

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dex ideo ibi cognoſcit de incidẽtibus,quia aliter cauſa principa-
lis nõ poterat terminari,tñ ſuper eis non pronunciet: & ſic non
ſunt ꝯ.Quidã tamẽ dicunt,ꝙ hoc caſu pot iudex de illis cauſis
ꝓnunciare,quæ alias nõ poſſent corã eo terminari.quod verum
a eſt,qñ nõ poterat ꝓ ꝓ defectum iuriſdictionis[a],ff.de iur.om.iu.
b ſi idẽ[b].†¶ Sed quid ſi clericus uelit recõuenire clericũ corã iudi
ce eccleſiaſtico,de crimine,de quo ille cognoſcere ñ poteſt?Rñ.
dicit T.ꝙ nõ põt ratione pari,ut iã dictũ eſt ſ.uer proxi in prin.
Sed qd ſi conueneris criminaliter me,nunquid te poſſum recon
uenire ciuiliter?Dicit Inn.ꝙ non.nã ſi prius ꝓpoſitæ ciuil. ſuper
ſedeat ſuperueniẽte criminali,C.de or.iu.l.fi.& iii.q.9.ciuili mul
to minus eã potero de nouo proponere:in cõuerſo aũt caſu, ſci
licet cõtrà cõuentus ciuiliter reconuenit criminaliter, dicit hoc
fieri poſſe,dũmodo cõpetens ſit iudex,3.q.8.cuius.quæ dic,ſecũ
c dum eum,vt no.extr.de mu.petit.c.j.[c]¶†Sed nunqd habet locũ
11 reconuentio,ubi agit̃ iudicis officio?Rñ.ſic,qñ pro actione pro
d ponit̃:ſecus ſi incidẽter:arg.extr.de off.iu.c.ii.[d]Sed nec habet lo
cũ reconuentio,ubi locũ habet ſummaria cognitio: quia ſic vna
ſummariè,altera plenè,& una celeriter, altera uero ſolẽniter ſit
tractãda,nõ;poſſẽt uiciſſim ſimul ambæ tractari & terminari: ꝙ
tñ eſt neceſſe in mutuis petitionibus,ut extr.de ord.cog.c ii.& ĩ.
e §.prox.in fi.ſecundum Inn.[e]¶†Sed pone,aliquis agit pro eccle-
12 ſia,cum alii ſint negligentes,forte repetendo alienata,uel pro li-
bertate eius;quod põt,ut extr.de reb.eccl.nõ alie.ſi quis preſby-
terorum.ext.de teſti.cum olim de conſ. præ. ex parte ff. de libe.
cauſ.l.i.& ii.nunquid ſi reconueniatur nomine eccleſiæ, tenetur
eũ defendere in cauſa reconuentionis?uel ſi agit,nunquid tenet̃
ſatiſdare de iudicato ſoluẽdo,& ꝙ capitulũ ratũ habeat?Et uide
tur,ꝙ ſic,extr.de proc.cõſtitutus.de off.iud.dele.corã.in prin. 3.
f q.8.cuius arg.C.de procur.neque. Vinc dicit cõtra,[f]ꝙ nec tenet̃
rñdere,nec cauere hoc enim conceditur ei à iure,ff.de re mil.l.ii.&
in præmiſſis concord.Imò eſt puniendus,ſi taceat,ii.q.7.qua ꝓ-
pter.& in conſti.Greg.X.de reb.eccl.ali.uel non. hoc conſultiſſi-
g mo.§.Nihilominus[g].& grauius eſſet ibi defendere,uel ſat ſdare,
& potius non proſequeretur cãm eccleſiæ,ff.de iudi.l.ii.§.ſed ſi.
h & uide ſ. de coniun.perſo.circa prin.[h]¶†Itẽ ſcripſerũt quidã,
13 ꝙ ſi me cõuenis ad decẽ,& ego te reconuenio ſuper boue, non
poteris me iterum reconuenire ad equum,ne ſic mutuæ petitio
nes in infinitũ procedant,extr.de reſcrip.cũ in multis.lib. vj. li-
cet in prin.in eo.libello potueris me ſuper plurib. conuenire, ut
eo.tit.c.fi.& c.diſpendia.& extr.de elec. querelã. de capel.mo. c.
ii.ff.fam.ercis.hæredes.§ de pluribus.ff.de act.emp. & uend. non
i eſt nouum.&ſ.§.i.verſi.item pone[i].

ADDITIONES.

a Iuriſdictio. ¶ Id eſt,quia non erat iudex actoris.
b Si idem. ¶ Vide,quod ſcripſi de mu.pet.cap.j.in gloſſ. reconuentio.poſt.
prin.ibi uidebis,quod Inn.& Hoſt.tenet. quod hic Gul. & quod Accurſ.
tenet contrarium in auth.& conſequenter.in gl.ij.
c c.j. ¶ Ibi dixit in gl.reconuentio.uer.redeundo.
d c.ii. ¶ Idem ſcripſi in pri.gl.uer.& ſecundum.
e Secundum Inn. ¶ Vide,quod no. in cle.de uerb.ſigni.ſępe. in gl. quod re-
quirat.
f Dicit contra. ¶ In præ.decr.cùm olim.ut ibi ſcripſi ſuper gl.ij.
g Nihilominus. ¶ lib.vj.
h Circa prin. ¶ Et de proc.§.ii.uer.quid ſi canonicus.
i Item pone.Per quẽ uidetur iſte uer. ſuperfluus : niſi dicas illum uer.loqui
in delegato:iſtum in ordinario rei,in quo tñ nõ puto hoc procedere, niſi
forſan per hunc modum, ꝙ ſecunda conuentio actoris,licet coram eo fieri
poſſit,non tñ habebit uim reconuentionis, ut ſimul tractentur,& vna ſen-
tentia terminetur,per rationem ibi poſitam,& quæ ponitur.ĩ.uer.pe.

SVMMARIVM.

3 *Reconuentio quando ſit facienda,& quando non.*

a 3.§.Sequitur videre,†quando ſit reconuentio facien-
da?Et dixit T.[a]ꝙ generaliter põt fieri an-
tequam in petitione actor ſit litẽ cõteſtatus:poſtea uero nũquã,
niſi libellus reconuentionis ſit antea porrectus,uel niſi proteſta
tus fuerit de reconuentione facienda,extr. de mut. petit.per to-
b tum.C.de ſen.& interlo.om iu.auth.& cõſequenter[b]Sed omiſſis
opinionibus dico,ꝙ ſemper ante litis cõteſtationẽ, & etiã poſt,
eodẽ durãte iudicio,id eſt,inſtãtia iudicii.ſ.quouſq; ꝯcluſum ſit
in cauſa:qa cũ negotiũ diſcutit̃, tantum dicitur iudiciũ,vt ext.đ
verb.ſig.forus.põt fieri recõuentio,etiã nulla proteſtatione præ-
miſſa ſuper hoc ante litis ꝯteſtationẽ:& hoc tã coram ordinario
quã delegato,vt ext.de reſcri diſpendia.§ reus.lib 6.per quã do.
meus dicit contra.& ꝙ poſt litẽ conteſtatã fieri poſſit, habetur
c ext.de mu.pet.c.j.ibi,reſponſione facta,&c.[c]quia per reſponſio
nem fit litis conteſtatio,ext.de lit.conteſt.c. vnico. & in hoc vi-
d detur Inn.declinare in præ.c.j.de mut.pe.[d].

ADDITIONES.

a Dixit Tanc. ¶ Vbi ſ.
b Et conſequenter. ¶ Finita verba Tanc.in hoc membro.
c &c. ¶ Nil valet hæc inductio,cum litera dicat facta reſpõſiõe libello acto-
ris,reſpondeatur libello rei:imo ponderata litera illa, Incontinenti, quę
ſequitur,aperte probat ꝯriũ,declaro,ſi litera ibi diceret,ꝙ facta reſponſio-
ne libello actoris porrigat reus ſuum libellum.tunc faceret pro actore: ſed
aliter loquitur, vt prædixi.
d De mu.pe. ¶ Vide quod ibi ſcripſi ſuper j.gl.quod no.in cle.de ver.ſig. ſæ
pe.in gl.ꝙ requiratur.& gl.ſeq.vbi videas qui teneãt hanc opi.& qui ꝯriũ
quos ſequor.ADDE,ꝙ opi.Spe.tenent Vin.Fran.Arch.in d. c. diſpendia.
Bar.in auth.& conſequenter.Si Vin.in d.c.j.& Io.de Imol. ibi. Opin. au
tem Hoſt.tenet Panor.quam etiam dicit tenere Car.in d.c.j.Plures & di
gniores ſunt,tenentes,ꝙ poſt litis conteſtationem poteſt fieri reconuẽtio.

SVMMARIVM.

1 *Actori nolenti reo eum reconuenienti reſpondere, denegari debet in ſua cauſa audientia.*
2 *Iuriſdictio iudicis quo caſu ſit perpetuata.*
3 *Reo,vbi lis eſt conteſtanda ſuper libello actoris,offerente libellum reconuentionis,an actor ſuper illo libello inducias deliberatorias habere debeat.*
4 *Sententiæ tot ſunt,quot ſunt & articuli.*
5 *Iudice pronũciãte in cauſa cõuẽtionis,ſi omittat recõuentionẽ anteneat.*
6 *Sententia ſi primo feratur ſuper vna cauſa, & poſtea,ſuper alia,cui prius ſatisfieri debeat.*
7 *Cauſa conuentionis & raconuentionis pari iure fouentur.*
8 *Appellatione facta in conuentione,an ſuper ſedendum ſit reconuentioni vel econtra.*

¶In reconuentione qualiter ſit procedendum.

4.§.Videndum reſtat, qualiter in reconuentione
procedatur:& quidẽ libello ab ac-
tore oblato reus ſi eum velit reconuenire,porrigat ſimiliter an-
a te litem conteſtatam libellum reconuentionis , ſecundum T.[a]
ſed& poſtea id fieri põt,vt iam dixi:& deliberatione ſuper vtro
q; hincinde habita,fiat primo litis cõteſtatio ſuꝑ libello actoris
& conſequenter ſuꝑ libello reconuentionis:& iudex põt coge-
re actorem reſpondere libello reconuentionis:poſtmodum ve-
ro lite ꝯteſtata ſuꝑ vtroq;libello,ubi fit ante litis conteſtationẽ
iudex viciſſim vtranq; cauſam audiat,ſic ꝙ primo fit litis ꝯteſta
tio ſuꝑ prima,& poſt ſuper ſecunda:conueniens primo iuret.ſe-
cundo reconueniens:& primo ponat,& poſtea reus:primo etiã
producat teſtes,ſecundo reconueniens,& ſic alij actus expedian
tur,ita ꝙ in vna eadẽq; die vtraq; quæſtio , quaſi vna ſententia,
concordia, vel iudicio terminetur:prius tamen pronunciando
ſuper petitione actoris:vt hæc ꝓbantur ext de mu.peti.c.j.& de
cauſa poſ.& propr.cum eccleſia.& c.cum dilectus.iuxta reg.illã
qui prior appellat,prior agat,ext.de or.cog.c.ij.ff.de iudic.qui
prior.Quæ tamen fallit in caſibus,qui not.ĩ.ti.prox.ver.idem.
b Vber.vero dicit[b],ꝓmiſſa vera eſſe,vt viciſſim tractẽtur, ſi hoc
iudici placet:& ſi ſibi magis placet,poterit de his viciſſim cogno
ſcere,& terminare đ vna,cognoſcẽdo vna die,& đ altera alia die
c †¶Sed quid ſi actor nolit reſpõdere reo reconuenienti eum[c]?
1 Dic,ꝙ iudex denegabit ei in ſua cauſa audientiam,arg ex.đ iur.
calu c.fi §.pœna.& c.Imperator.j.q.j.ſi qui epiſcopi talẽ.ſ.đ ꝓ-
d cu.mutus.§ pœna.C.de compenſat.neq; ſcriptura[d].¶†Quid ſi
2 reus ſtatim libello ſibi ab actore porrecto,eum reconuenit,offe
rens ſibi libellũ reconuentionis ,ſed vlterius procedere ñ curat:
in libello vero actoris proceditur ad litis conteſtationẽ, vel etiã
e ad ſententiã?Dic[e] ꝙ adhuc poterit reus cauſam recõuentionis
proſequi.Iuriſdictio enim iudicis perpetuata fuit,quo ad cauſã
illam per libelli oblationem,ext.de off.deleg.gratum.& ecõuer
ſo,ſi actor facit reum citari, & vltra non procedit, reus poteſt
cãm recõuentionis inchoare,& ꝓſequi corã illo:eius.n iuriſdõ
perpetuata fuit ꝑ conuẽtionem factã ꝑ actorẽ,3.q.8. cuius quo
ad hoc enim,pari iure cenſentur cõuentio & recõuentio,ext.de
mu pet.prudentiam.Qualiter autem iuratur in mutua petitiõ,
3 no.ĩ.de iur.cal.§.nunc dicamus.ver.nõ tamẽ.¶† Sed ſecundum
pręmiſſa,quid ſi cum debet lis cõteſtari ſuper libello actoris, et
offera

ADDITIONES.

a Secundum Tanc. ¶ vbi ſ.
b Vero dicit.In volumine non inueni,ſed Simon bene tenet hoc ſuper aut.
& conſequenter.& vide ĩ.ver.quid ſi primo.& verſi.præced.
c Eum. ¶ Dic ſecundum Aegid.vbi ſ.
d Scriptura. ¶ Superfluit iſte ver.propter §.ſequentem.
e Sententiam?Dic.¶ſecundum Aegid.cuius fuit iſte ver.vſque ibi qualiter

offerat libellum recōuentionis, nunquid actor habebit ſuper il-
lo inducias deliberatorias? Reſpōdeo, ſic, ſi voluerit, & interim
a ſua petitio differetur, 3. q. 3. §. ſpatium[a]. Quaſi una ſentētia, ideo
dixi ſ. quia in ueritate duæ ſunt ſentētiæ, quæ ſimul feruntur ſu
per duabus quæſtionibus ſeſe minime contingentibus, & etiā ſi
ſe contingat, puta quia agitur petitorio & poſſeſſorio ſuper ea-
dē re, adhuc ſunt duæ ſententiæ ferēdę, ut præ. dec. cum eccle-
4 ſia. in fi. & c. cū ſuper. †quia quot ſunt articuli, tot ſententiæ ſunt
ff. de mino. etiam. Sed quaſi una & eadem ſententia dicitꝛ ꝓpter
continuationem tēporis, arg. in prę. l. etiam. ſed ad cōtextum
prolationis, ſ. uno contextu, una poſt aliam feruntur, ut in prę. l.
etiam. ſicut eſt aliàs ſimile in pluribus ſtipulationibus pluriū re-
rū, quæ dicūtur vna ſtipulatio, quo ad conceptionem verborū,
ff. de verb. oblig. ſcire debemus & l. Stichū §. ſtipul. & ff. de don.
5 cau. mor. ſenatus cenſuit. §. fi. †¶ Et ſi iudex pronunciet in cauſa
conuentionis, & omittat reconnentionem, dicunt Doctores, ꝙ
non valet, ff. quæ ſen. ſine appel. reſ. l. j. §. fin. & C. de compē. l ne-
que ſcriptura. uel, ſecūdū Ia. de Al. tenet ſententia, ſed tamē ab
ea poteſt appellari: vel dicitur in præ. §. quod intelligit idē Iac.
verū eſſe, ſi de vtraq; quæſtione ſimul cōſtare poſſit. Cæterum
ſi de vna, puta de poſſeſſorio, cōſtat plenè, ſed de alia, puta de
petitorio, nō poteſt cōſtare de facili, ſed lōgis eſt ambagibꝰ in-
uoluta, bene pt ferri ſnīa ſuper ea, de qua cōſtat ſm eū. arg. C. de
b cōpēſ. l. fi. idē. not Inn. & Vin. extr. de ord cog. c. ii. ver. no. aut[b].
Quid enim ſi lata ſententia ſuper vna, in cōtinenti is, cōtra quē
lata eſt, appellat, & recuſet iudicem vt ſuſpectum? Certè tūc nō
poſſunt vna ſentētia terminari. Vel dic, ut j. verſiculo, ſed pone.
6 †¶ Quid ſi primo ſuper vna cauſa feratur ſententia, & poſt ſuꝑ
alia: queritur, cui prius ſatisfiet? Reſpond. ei, pro quo prima lata
eſt, uel fortè expectabitur, donec de alia cauſa iudicatū fuerit. ſi
nōdum erat pronunciatū, ff. quæ ſen. ſi appel. reſ. l. j. §. ſi apud e-
undem. & § fi. C. de appel l. i. uel illud obtinet in quātitatibus, ſe
c cūdum Si[c]. Vinc. autē not. ext. de or. cog c. 2. [d]quod ſi primo ꝓ
d nunciatur ſuper una nō differtur executio ſentētiæ ſuꝑ illa do-
nec ꝓnuncietur ſuꝑ alia, ut in præ. cōcord. & præ. l. fi. corrigit ſe
ipſam, niſi in caſu, ſ. cū aduerſarius meus impedit, ne pronuncie
tur ſuper altera. tūc enim differetꝛ executio, & excipiā cōtra eū,
ſi velit me ꝯuenire ex cauſa iudicati, arg. ff de eo, ꝑ quem ſactū
eſt, l. i. & ext. de teſtib. ca ꝑuenit. Illud etiā no. ꝙ cūm poſt litis cō
teſtationē fit recōuentio, nō tractantꝛ ſimul ſeu viciſſim quęſtio
7 nes. †¶ Hoc quoq; certū eſt ꝙ cauſa cōuentionis & recōuētio-
nis pari iure cenſentꝛ, unde ſi nō pōt appellari ſuper illa, nec ſuꝑ
iſta, extr. de mut. petit. ca. 2. & ſi actor. nō vult reo reſpondere
8 nec ipſe reſpōdebit actori, ut j. §. prox. †¶ Sed pone, ꝙ appellatꝛ
in cōuentione, nun quid ſuperſedebitur reconuētioni, uel ecō-
tra? Reſpōdeo, nō: qa diuerſæ ſunt cauſæ: & poteſt vna ſine alia
tractari, Arg. tamē ꝯ extra. de appel. ſuper eo. i. ubi hoc no. Vin.
Sed nōne debent vna ſnīa determinari, iuxta præmiſſa? Reſpon
deo, illud verū eſt cum viciſſim tractantꝛ, ſed ſi procedatur in v-
na, & non in alia. puta ꝓpter excōmunicationem oppoſitā con
tra rem continētem, uel propter exceptionem ſpoliationis op-
poſitam, ſiue propter appellationem interiectam in ea a graua-
mine, non habet locum viciſſitudinaria cognitio.

ADDITIONES.

a §. ſpartium. ¶ Quomodo malitioſi aduocati reorum in hoc abutuntur, & prouiſionē circa hoc, uide, quod ſcripſi de mu. pet. c. j. ſuper uer. reſpōdere.

b Nos autem. ¶ Vt ibi ſcripſi ſuper verſ. viciſſim. in princi. ſed ut ibi dixi, eſt opin. quod de natura reconuentionis in tantum eſt proprium ſimul cauſas tractari, ꝙ quantumcunque altera cauſa recipiat facilem tractatum, & altera difficilem, neceſſe erit ſeruari, quod ibi dicitur, inſimul cognoſcendo & diffiniendo: & Hoſti, fatetur hoc dictum congruere ſubtilitati iuris, licet æqor ſit opin. ꝯria, quā etiā habes hic, & in ver. ſeq. & vidiſtis ſ. eo. §. poſt princ. pōderato textu prædictæ authen. & corporis vnde ſumpta fuit ſcilicet de executoribus, §. illud. collat. vii. qui vult reconuentionē inchoari ſtatim, mox, & à princip. quod de inchoatione videtur ad hunc finē iuberi, ut eo modo ſimul fiat ꝓſecutio & diffinitio. Ad quid eñ iuberet ſimul inchoaria, ſi ſimul proſequi nō deberet. Itē textus in corpore idē ꝓbat ibi, apud quem ſimul vtrāq; exerceri ꝯpetit litē. Verū eſt, ꝙ alia litera habet ſimiliter. Itē hic aduerbio Viciſſim, ututꝛ auth. præ. in prin. & decret. l. de mu. pet. & decr. ii. de ord. cog. verſi. not tamē. Hoc aut. ſonat, ꝙ mutuis vicibus ꝓcedatur: vnde uoluerūt aliqui ſic ꝓcedi, ꝙ reſponſo ꝑ reū ad primā poſitionē actoris, actor reſpōdeat ad primam rei: ſic de ſecunda & ulterioribus: idē in teſtibus, ut recepto primo teſte actoris recipiatur primus rei: ſic de ſcdo & reliquis. Nō putat tñ Pileus, ubi ſ. ꝙ tāta viciſſitudo ſit neceſſaria, niſi forſan pariter periculum mortis, abſentiæ, uel aliud vtriſque teſtibus immineret. His attentis, non iure reconuentionis conuenitur actor coram iudice, coram quo aliàs conueniri non poterat: puto neceſſario hāc reconuentionis naturā ſequendā prædictis rationibus. Si vero licet reconueniantur, poterat tñ corā eodem iudice cōueniri, cum ipſi iudici laxior ſit habena: bene facit ad hāc diſtinctionem dec. cū aliquibus. de reſcrip. lib. 6. ſuper quo uide, quod ſcripſi in ptæ. decr. 2. ſuper verbo, mutuæ. & in gl. ſeq. ADDE, ꝙ practica Spec. placet Ab. in d. c. i. referens, ꝙ do. Ant. illam putat ueram, ſi pars patitur: ſecus autem, ſi vult ut procedatur ſigillatim.

c Secundum Simo. ¶ Vin. in auth. & conſequenter. in fi. hoc intendit Simō, ꝙ in quantitatibus, puta quia actor petit centū, & reus quinquaginta, congrue fit expectatio prædicta: ſed ſi actor petit domum uel equum, & reus fundū, uel bouem, non eſt locus expectationi

d c. 2. ¶ Vbi ſcripſi ſuper glo. ſi iſti.

SVMMARIVM.

1 *Pœna actoris nolentis reo reſpondere, quæ debeat eſſe.*

1 §. §. Reſtat, vt† de pœna actoris nolētis reo rñdere dicamus. Et quidē hęc eſt, quia ei nō reſpōdebitꝛ
in cauſa ſua, ut ext. de mu. pe. c. i. & 2. & ext. de iur. ca. c. fi. ff. de ꝓ
cur. mutus. § pœna. & in præ. l. neq; ſcriptura. Imo etiā ſi actor
uelit deſiſtere, reus ſi uelit eū præciſe cogi, ꝙ ſibi reſpōdeat, audi
ēdus eſt, ut extr. de mu. pet c. i. & arg. ff. de bo. poſ. ꝯ tab. l. ſi poſt
mortē. §. fi. & arg. ext. de ord. cog. c. 2. a ꝯtrario ſenſu: qa iudiciū
a reddit in inuitū, ut ff. de uer. obl. inter ſtipulātē[a]. licet ſit arg. cō-
b tra ext. de appel. cum ceſſante. & ff. de in ius voc. quāuis[b]. & ſi iu
dex hoc neglecto in qōne ꝓcederet, nō teneret, ꝙ fieret, uel ſal
tē eſſet appelladū ab eo, ut ī ꝑ. l. ff. quæ. ſent. ſine appel. reſ. l. j. §. fi.

ADDITIONES.

a Stipulantem. ¶ Secundum Tanc. vbi ſ.

b Quamuis. ¶ Illud ius non eſt quæſitū aduerſario. Et hic omnino vide quæ dixi de reſcriptis, c. j. libr. 6. ſuper gl. 2. & ultra ibi ſcripta ſcias, ꝙ cū Gul. contra dominū meū tenet ſuper ipſa auth. G. de Suza, ſuper auth. qui ſemel inducens ēt omnes ll. ff. de exce. & fide iuſ. l. ex perſona. ibi ēt Old. idē dicēs ſe ſic audiuiſſe a domino Iac. de Are. inducit l. 2. §. j. ff. quod quiſque iur. facit ad hoc, quod no. ſ. de dila. §, ult. uerſi. quid ſi reus. & j. de app. §. in quibus. ſub. uer. 34. & §. j. uer. ſed quid ſi ille. ADDE, quæ per Alex. notātur in d. l. 3. vbi de hac addit. mentionem facit.

ADDITIONES NOVAE.

* An exceptio reconuentionis dicatur reconuentio, tex. ꝙ ſic ſecundū Bal in l. neq;. C de comp. Iaco. butri. in l. oīs. C. de præſcrip. 30. anno. dicit ꝙ compenſatio eſt exceptio, ſicut exceptio doli, inſti. de actio. §. ſed in ſtricti. ex quo tex. cū gl. dicit Bal. ꝙ exceptio compenſationis & exceptio doli ꝓcedunt ex eodem fonte Dominus Richar. in l. cum Pap. C. de ſenten. & interlo. om. iud. ſuꝑ gl. quæ incipit, ſit tamen illud, &c. videtur facere differentiam inter compenſare & reconuenire, vbi ſic dicit, Non intelligas hoc dictum gl. ſicut ſonat, ſcilicet ꝙ ipſo iure fiat compēſatio, quia ēt ſi milies hincinde debita eſſent liquida, oportet ꝙ ab homine opponatur. l. verum. cū ſe. ff. de compen. Dices ergo ꝙ aliud eſt cōpenſare, & aliud reconuenire, quamuis idem videantur quo ad effectum. quod ſic patet, quia qui compēſat debitum, de quo inquietatur, uidetur confiteri, & ipſum ſoluere velle, nam qui compenſat ſoluit, ſeu dat, ut l. uel permutatur. de libe. cau. Sed reconueniens nullum debitum confitetur, & potius certat de ſui abſolutione, & aduerſarii condēnatione, quam de alio. unde optime utrunq; iudiciū procedere poteſt. Sed ſi debita fuerint clarificata ab utroque, tunc ſi partes volent, poterit fieri compenatio, ut hac gl. ſin autem nolent, tūc iudex pronunciabit inter eos. prout de iure tenetur. Richar. de ſali. Bal. in l. cū pap. C. de ſenten. & in terlo. om. iudi. & l. ſi de proprietate. C. ſi a non compe. iudi. & l. j. C. de arbi.

* Nota quod reconuenire eſt impugnare. ad hoc facit c. cum inter. de excep. in fine.

* An vbi agitur de dote habeat locum reconuentio, dic quod ſic, ut l. non ſolum. §. ſi de dote. de proeu.

* An coram arbitrio fiat reconuentio, not, in auth. & conſequenter. C. de ſenten. & interlo. om. iud. not. per Bal. & doctores in l. non diſtinguemus. §. ſi quis. de arbi. de iure canonico ꝙ non, c. cum dilecti. de arbi. de iure uero ciuili. ſi de omnibus controuerſiis eſt compromiſſum, quod tunc poſſit fieri reconuentio, vt l. ſi in tres. & l. ſeq. & l. ſi cum dies. §. plenum. de arbi. ponitur in l. idem pomp. ſi de meis. e. tit.

* Clericus conueniens laicum, agit ſub laico iudice. Laicus vult reconuenire clericum ſub eodē iudice, an poſſit. Videtur ꝙ nō. ut in auth. ſtatuimus. de epiſc. & cle. & c. j. de metu peti. per Ioan. And. In cōtrarium fac. auth. clericus. & l. omnes. C. de epiſ. & cler. Dic ꝙ in cauſa criminali non poteſt, ſed in ciuili per iura Codicis permittebatur, dicta l. omnes. ſed de iure authenticorum prohibitum eſt, ut dict. auth. ſtatuimus. quod dicit verum ſuper alio capitulo & diuerſo ab eo quod clericus laicum cōueniendo introduxit. Et ita loquitur dictum ca. de mutuis petitionibus. & Io. And. ibi. ſed ſuper eodem capitulo uel dependenti bene admittitur reconuentio, vt dicit Io. An. in c. at ſi clerici. de iudic. & dicta auth. reconuenti. & Bald. ibi de hoc, & Barto. ibidem multa dicit. Pan. in c. qualiter. ext. de iudi. & Ange. in l. ij. §. ſed ſi agant. de iud. & l. qui non cogitur. e. tit.

* Poteſt iudex aſſignare terminum ad reconueniendum, not. in l. omnium. de procura quod no. Bal.

* Vbi iudicis officium imploratur, incidenter non habet locum reconuentio, nec in cauſis ſummariis, nec in cauſis appellatiōis. vt c. j. de mutu. pet. & ibi per Inn. & Clemen. ſæpe de uerbo. ſig. & Inno. in c. j. de libelli obla.

* In l. 2. §. ei quoq;. de iudic. Bal. dicit nota ꝙ ex quo quis nō tenetꝛ reſpōdere in loco appellationis, ꝙ in cauſa appellationis ceſſet recōuentio. Inno. in dicto c. j. de mutu. pet. Cynus in l. per hanc. C. de tempo. appel. In 7. q.

* An in officio iudicis habeat locum recōuentio, gl. in l. ſed & ſi reſtituatur. in prin. de iud. Bar. allegat l. j. in fi. de variis & extraordi. cog. Item de materia reconuentionis vide notabile in auth. & conſequenter. & quod no. Ang. in l. ſicut. iniquum. quod quiſque iuris.

* Nota plures caſus in quibus non habet locum reconuentio, per Hoſti. in ſumma de mutu. peti. §. fi. per totum. Item in hac mate. vide gl. nota. in clem. ſæpe. de verbo. ſigni. ſuper verſi. voluit.

Bald.De reconuentione.

IVDEX laicus,qñ incidit qõ ſpiritualis corã eo,nõ cognoſcit plenarie ſed ſummarie.nõ per modũ diſceptationis:& tũc demũ remittit, qñ partes uolunt ꝓbare:§.nunc dicamus.uer.itẽ excep.&ſeq. ¶ In officio iudicis non hẽt locũ recõuẽtio.ff.de var.cog.l.1.in fi.niſi ſummarie ꝓcedaẽ.uer. ſed nunquid habet.&ſeq.Gul.ẽt in ſummariis habet locũ recõuentio : quoad hoc, ut uentiletur coeã eodẽ iudice,& inter eaſdem pſonas,ff.de ꝓcu.l.ſed & hæ. §.2.& l.oĩm.ſed non quo ad eundẽ modũ ꝓcedẽdi,& ſimiliter decidendi:niſi fuerit recõuentio de pari cã,ſcilicet ſummaria qa tũc eſt uera reconuẽtio, quo ad oĩa,ſecundũ Doct.ff.de iu.l.ſed & ſi reſtituaẽ.in prin.Bald. ¶ Vſq; ad ꝯcluſionẽ pt fieri reconuentio §.ſequiẽ.ver.ſed omiſſis. ¶ Pari iure cẽſetur ꝯuẽtio & recõuentio:& debent ſimul una ſnĩa terminari.duæ tñ ſnĩæ ſunt ꝓnũciãdæ.& duæ formę:& ſuper una pt ferri abſolutoria,& ſup alia ꝯdemnatoria:nemo.n.diceret abſolutoriã idem eſſe.G.hoc verũ ſi recõuẽtio fit ante litis ꝯteſtationem,& pariter liquet de utraq; alioquin pp obſcurũ differri non debet una ſine altera,C.de compẽſ. l.fi. niſi p ſubterfugia & malitiam, actoris ſit protracta ꝓbatio: qa tunc differtur certum pp incertum : nedũ quo ad pronũciationem:imo ſi eſſet pronũciatũ differtur ẽt quo ad executionẽ interpoſita tamen appellatione.in §.uidendũ. uer. ſed ſecundum.cũ ſeq.ubi omnino uideas.ut no.in gl.1.in fi.ff.quæ ſen.ſine appel. reſcin.Bald. & uide omnino inf.tit.ſeq.§.1.& inf.de iura.calũ.§. cã. Nõ debet prius reſponderi petitioni quam reconuentioni.ſcilicet ex interuallo.C.de ꝯpenſ. l.neque.eo.§.uer.1.G.ſufficit reconuenienti. properpetuanda iuriſdictione offerri actori libellum reconuentionis.eo.§.uerſ.2.G.ar.de pu.iu.l.is:qui reus.uer.inchoatus.Bal.

a ¶De incidentibus Quæſtionibus,& de ordine Cognitionum[a]. Rubrica.

SAEPE plures in iudiciis quæſtiones emergunt,& dubiũ eſt cuius cognitio debeat præcedere ideoque cum hæc materia vtilis ſit,& ſecretam aliquantiſper habeat indaginem, ipſam apertius enodemus:primo dicentes aliqua,quæ antiqui ſuper ea tradiderunt:poſtmodum alia ad cognitionem eius dictum

ADDITIO.

a ¶ Pileus poſuit de hoc rub.& eſt ultima ſuæ ſecundæ partis. ¶ Tan.conuertit hanc rub.& eſt ſuæ ſecundæ partis pe. Commendabiliter autem auctor ſic formauit rubric.propter rubricam de ord.cog.quæ ueniebat in 3.parte ponenda,

SVMMARIVM.

1 *Quæſtio ciuilis quotupliciter incidere poſſit.*
2 *Queſtiones incidentes ꝙ ſint prius tractandæ,& non ſimul.*
3 *Quæſtione ciuili incidente ciuili refert,an incidens ſit talis, quæ patiatur litis conteſtationem,uel non.*
4 *Quæſtiones plures & multiplices in iudicio deciduntur,quibus etiam multipliciter eſt prouidendum.*
5 *In quæſtionibus incidentibus primum conſtare debet de re, demum de eius circunſtantijs.*
6 *Actionem eligere an cogatur quis ante iuramentum calumniæ.*
7 *Diuerſæ quæſtiones ſi ab una parte tantum proponuntur,& ſint criminales,an accuſator poſſit eas ſimul proponere.*
8 *Agens de uno crimine contra vnum ciuiliter,an poſſit & contra alium de eodem crimine pendente iudicio primo,agere.*
9 *Plures & diuerſi ſi contra unum ſolum agant, quis primo ſit uenturus.*
10 *Queſtio à diuerſis partibus mota quomodo ſit terminanda.*
11 *Prius prouocãs prius eſt audiendus,libellum dando,iurando,teſtes producendo &c.*
12 *Petentium eandem vxorem prior prius auditur, propter vitandam difficultatem.*
13 *Ciuiles ſeu ſpirituales quæſtiones ſi earum altera directe proponitur, & altera per modum exceptionis,an ſimul poſſint agitari.*
14 *Diuerſæ quæſtiones criminales ſi à diuerſis partibus in iudicio proponunt, qualiter ſunt agitandæ,& nu.16.*
15 *Reaccuſare ſuum accuſatorem an ſit in iudicio permittendum.*

1.§.Sciendum eſt igitur,quod cũ duę q̃ſtiones in iudicio ꝓponunẽ, aut ſunt ambæ prin-
a tipales,aut vna eſt principalis,& altera incidens:ſi quidẽ[a] ambæ, ſunt principales,& ſunt ambæ ciuiles,quæ prius proponitur,primo tractabitur,& una ſententia terminantur,licet ſint ęquales-dummodo ſe non contingant,vt ext.de or.cog.c.2.§.nos autem ff.de iud qui prior.& dixi s̃.titu.prox.§ videndum.& dummodo ſis talis quæſtio,de qua ille iudex poſſit alias cognoſcere,vt ibidẽ no Si vero ſunt criminales, & inæquales, tunc maior minori præponet:quod ſi vna ſit criminalis,& altera ciuilis,de criminali prius aget, vt ex inferioribus apparebit. Porro ſi non ſunt ambæ principales,ſed vna incidit alteri,tunc de incidenti principali prius cognoſcendum & pronunciandum eſt, ff.de lib.cau.ordinata.Inſtit, de actionibus.§.præiudiciales.ext.de or.cog. cap.j.3 q.11 ſi de hæ-
1 reditate.C.de ord.iud.l.j.† ¶Et ſcias, quandoque ciuilis quæſtio incidit ciuili: vt ſi agenti de hæreditate incidenter & directè opponitur,quod non eſt legitime natus,vt extra,de ordi.cogni.ca. 2.& qui fil.ſint leg.lator.vel quod eſt ſeruus. 3.q.11 ſi de hæreditate.C.de ordin.cognit.l.2.ff.de alend. lib.l.ſi quis §.ſi vel parens. ¶Quandoque vero.ciuilis incidit criminali : vt ſi is, qui credit ſe liberum, accuſetur de crimine, poſtea moueatur ei ab alio quæſtio ſtatus, ead.quæſtio.ſi crimen. C.de ordin iud.l. 3.C.de adult. quoniam Alexandrum, C.ad leg. Flau.de plag.præſes prouinciæ. & l.plagij. ¶Quandoque criminalis incidit ciuili, vt ſi agenti per aliquod inſtrm̃ obiiciaẽ quæſtio falſi,ea.q.ciuili.& C.ad leg.Cornel.de fal.damus. ¶Quandoque criminalis criminali: vt ſi agenti de adulterio obiiciaẽ lenocinium,ut c.q prius.& ff.de adul.l.2.§.ſi publico ad idem. C.de lib. cau.ſi filium ff.ſol.mat.cum mulier ff.
2 de fur.l.fi. †¶Hæ igiẽ incidentes, tanquam præiudiciales,tractabunẽ prius, & non ſimul: quia ſic eſſet diuerſos proceſſus inutiliter intricare,cum principales ab eis depẽdeant,ex̃,de iud.exhibita.de off.dele.prudentiam.§.ſexta.& dixit Bul ꝙ ſup incidentibus quæſtionibus vel exceptionibus non debet pronunciari, ſed tantum cognoſci M.& P.dicebant,ꝙ ſemꝑ debet ꝓnunciari,ſup eis: & hoc tenent Lau.& Vinc & P. & quaſi omnes Canoniſtæ,ex̃ de reſtit ſpol.ex conqueſtione.de appel.ſup eo de elect.cum dilecti.
b Ioan.& Azo[b] diſtinguunt inter emergentes & incidentes, quod
c videẽ Ber.approbare, quæ ꝓſequere, vt no.ext.de or.cog.c.j.[c]&
3 C de or.iu.l.j.†¶Et,vt premiſſa clarius tibi liqueant, nota,quod[d]
d vbi ciuilis incidit ciuili,refert,an incidens ſit talis,quæ patiaẽ litis conteſtationem: vel ſi non patiẽ,tunc de incidenti: erit principaliter ꝓnunciandum, vt C.de dilat à ꝓſedente.quæ eſt 3. q. 3.§.ſpatium.& hoc eſt verum,quando illa incidẽs eſt de appenditiis cauſæ vt ibi.Si vero non eſt de appenditiis cauſæ, ſed quaſi de appenditiis,tunc refert, vtrum litem patiatur conteſtari, vel non:ſi patitur,vt eſt quæſtio ſtatus, vel pacti facti de non petendo,tunc de principali eſt primitus cognoſcendum, poſtea de incidenti:& eo ipſo quod de principali cognoſcitur,videtur de incidenti cognoſci:vt ff.de mino.intra vtile.& facit s̃.de or.cogn.l.2. & ideo tunc ſuper incidenti pronunciat, quia ſuper ea plene cognouit.nam ſi cognouerit ſemiplene, tunc ſecus : nec fit præiudicium veritati, vt ff.de his, qui ſui vel alic. iur.ſunt, ſi iudex.ff.de agnoſc.lib.ſi quis.§.ſi vel parens.& §.meminiſſe. Si autem illa incidens non patiatur litis conteſtationem, vt quia dicit aduerſarius iudicẽ eſſe excommunicatus, vel ſi ꝓponat recuſationis cauſam, de hac incidenti debet prius cognoſci, quam ad alia percurraẽ: & ꝓ hoc facit ff.de prętia.l.3.ſecundum Alber.Pap. Sed certe quidam Canoniſtæ dicunt,quod etiam ſup exceptione excommunicationis, & aliis,debet lis conteſtari, ut not.s̃.de excep.§.viſo.ver.ſed nunquid. Si autem criminalis incidit criminali, tunc ſi vna eſt præiudicialis,illa præfaraẽ, C.de adult. quoniam Alexandrum. Si vero ciuilis incidat criminali, vel econtra, tunc dic, vt C.de or.iu.l. pe.ſecundum Alber.Pa.¶Cæterum adhuc circa præmiſſam ma-
c teriam eſt alia diſtinctione opus[e]. † Nam cum plures proponun-
4 tur in iudicio quæſtiones, aut proponuntur ab vna parte tantum aut à diuerſis.Si ab vna tantũ, aut ſunt quæſtiones ciuiles aut criminales Si ſunt ciuiles, poteſt ꝓponens, quam maluerit, præmittere,& omnes ſimul tractare, niſi in quatuor caſibus. ¶Primus,ſi ſint contrarię.tunc enim eligat,quã velit, & prius eam tractet,C. de furt.l.j.C.ſi ſeruus exte.ſe emi man.l.j qa petens ꝯtraria, nõ debet audiri, ext.de app.ſolicitudinẽ in fi. 74.diſt.geſta.ext.vt eccl. benef.vt noſtrũ.quod dic, vt s̃.de act.ſeu pet.§.ſequitur.ver.no. ¶Secundus eſt,ſi primo propoſita pendet ex altera,quæ poſtmodum ꝓponi deſiderat: vt ecce,aliquis tanquam hæres, petit debitum hęre-

ADDITIONES.

a Si quidẽ. ¶ In hoc principio proſequitur gl. Io.3.q.11.in ciuili.& Bernar. hic e.tit.nam & hoc.vſque ad ver.ſed dixit.
b Et Azo.Quibus aſſentit Inno.de elect.cum inter R.
c C.j.¶ Et vide,quod ibi ſcripſi ſuper j.gl. in qua opiniones iſtæ ponuntur,& in lege,quæ ſtatim alleg.ibi autem in fin.poſuit quotuor modo,ex quibus ſumi poteſt, quod quæritur de pronunciatione ſuper incidenti, præmiſſo ibi breuiter,quid de his opinionibus ſit tenendum.
d Nota,quod. ¶ Secundum Alber.Pap.quem alleg.j.
e Opus. ¶ Secundum Tancre.cuius ſunt hæc verba vſque ibi, poteſt etiam, quod tamen receperat ab Azo.in ſumma de or.iu. vbi etiam eſt ille ver.poteſt,& quoad mentem,quaſi totum,quod ſequitur vſque ad finem tit.